Azimut

Comarcal Senderisme

11

Pla de l'Estany

17 excursions a peu

F. Xavier Gregori

Cossetània Edicions

Col·lecció: Azimut Comarcal
Sèrie Senderisme • 10

PLA DE L'ESTANY

17 excursions a peu

FRANCESC XAVIER GREGORI

Cossetània EDICIONS

AZS10-PLA DE L'ESTANY.indd 1 26/09/12 17:54

Índex

INTRODUCCIÓ 5

El Pla de l'Estany 7

L'estany de Banyoles 8

Patrimoni cultural i històric 8

ELS ITINERARIS 13

1. De Palol de Revardit a Sant Martí de la Mota 14
2. De Santa Magdalena de Noves al serrat de Cal Gall 20
3. De Pujarnol al puig de Comaestremer 26
4. De Banyoles al puig de Sant Patllari 32
5. Pels volts de l'estany de Banyoles 38
6. De Santa Maria de Porqueres a puig Clarà 44
7. Un tomb per la serra de Can Ginestar 50
8. Santa Maria del Collell i serra de Ventatjol 56
9. De Serinyà al puig de Ca n'Hortós 62
10. Voltant pel pla de Martís sortint de Melianta 68
11. Anant de Crespià a Pedrinyà 76
12. Sortint de Melianta cap a la serra del Bon Aire 82
13. Anant de Vilert a Orfes 88
14. De Vilademuls a Sant Marçal de Quarantella 94
15. De Sant Esteve de Guialbes a Sant Mer d'Olives 100
16. De Mata a Santa Llogaia del Terri 106
17. De Medinyà a Sant Mer d'Olives 114

AZS10-PLA DE L'ESTANY.indd 3 26/09/12 17:54

Introducció

Amb l'objectiu de donar a conèixer, en el sentit més ampli, una bona part d'aquesta comarca, s'han ideat aquests 17 itineraris a peu pel Pla de l'Estany. La proposta esdevé una invitació atraient per a la descoberta d'un territori petit però ric en llocs d'interès, amb un potencial excursionístic i un patrimoni paisatgístic i històric considerables que ens sorprendran per la seva gran vàlua. Aquesta guia esdevé una eina de caràcter pràctic que pretén facilitar el coneixement de la comarca d'una manera activa i esportiva.

El recull, que és prou exhaustiu donada la reduïda extensió del territori que ens ocupa, agrupa 11 municipis, amb una superfície de gairebé 263 km^2. Les rutes són totes circulars i transcorren en bona part els camins evidents i fressats, que ens aproparan a indrets d'insospitada bellesa, enmig d'un paisatge de tons verdosos per l'abundància de boscos i de marrons ocres per les terres de cultiu. Per a uns pot ser la descoberta de nous camins o panorames i per a altres serà l'element que els ajudarà a redescobrir una realitat geogràfica i humana, excelsa d'antigor històrica i monumental. Les 17 propostes d'itinerari, ressenyades amb detall i força documentades, prenen en consideració la distància caminada, l'horari aproximat i el desnivell acumulat. Es poden recórrer en qualsevol època de l'any, preferentment a peu, tot i que els partidaris de la BTT hi trobaran suggeriments prou engrescadors i originals per ampliar els seus horitzons de descoberta. Totes les propostes són assequibles per a tothom, amb l'únic condicionament que sigui sensible i respectuós amb la bellesa natural que anirà descobrint en cada racó que visiti. Aquest recull complaurà el senzill afeccionat que gaudeix de la natura i també l'esportista, que trobarà un territori òptim on posar a prova el seu entrenament o capacitats físiques.

Aquests 17 itineraris s'han recorregut expressament en la seva totalitat, alguns més d'un cop, per fer la descripció més fiable. De la mateix manera, els croquis o mapes que il·lustren gràficament els recorreguts han estat dibuixats esquematitzant-los a partir de la cartografia 1:25.000 de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, inserida en el GPS i enriquida amb les oportunes comprovacions damunt el terreny, durant el desenvolupament dels recorreguts. La cartografia actualment disponible que podeu consultar és el mapa comarcal de Catalunya, 1:50.000, núm. 28, Pla de l'Estany de l'Institut Cartogràfic de Catalunya (www.icc.cat). Cal dir també que les cotes de referència es corresponen amb el punt del recorregut que s'esmenta.

Finalment, situem a l'usuari en el context comarcal, en tot allò susceptible de ser aclaridor per a una millor comprensió o interpretació del territori, a l'hora de seguir les rutes proposades. Tant de bo que aquesta acurada selecció de recorreguts sigui profitosa per conèixer i estimar aquesta petita gran comarca.

AZS10-PLA DE L'ESTANY.indd 6 26/09/12 17:54

EL PLA DE L'ESTANY

Aquesta comarca, la més nova i una de les més petites de Catalunya, va ser creada per llei l'any 1988 per aplegar la realitat territorial diferenciada de Banyoles i el seu àmbit d'influència. La creació de la comarca va anar precedida d'una consulta popular municipal, ja que es tractava d'una comarca que no es preveia en la divisió territorial de l'any 1936, però que responia a una antiga aspiració dels seus habitants.

La comarca limita al nord-est amb l'Alt l'Empordà, al nord-oest amb la Garrotxa i al sud amb el Gironès. Els onze municipis que la componen es van segregar del Gironès, del qual formaven el sector extrem nord-oest. Es tracta de Banyoles, Camós, Cornellà del Terri, Crespià, Esponellà, Fontcoberta, Palol de Revardit, Porqueres, Sant Miquel de Campmajor, Serinyà i Vilademuls, que entre tots sumen 262,83 km^2.

Per raons històriques, econòmiques i demogràfiques, Banyoles és la capital indiscutible de la comarca. De fet, la població, que en l'època medieval va formar part del comtat de Besalú (s. X-XI) i de la diòcesi de Girona, es va estendre al voltant de l'antic monestir benedictí de Sant Esteve de Banyoles, on actualment es troben des de restes del monestir primitiu fins al claustre neoclàssic del segle XVIII.

L'estany de Banyoles condiciona, sens dubte, l'activitat i les característiques d'aquesta petita comarca, una zona fèrtil i planera entre les valls dels rius Fluvià i Terri, a continuació de la plana empordanesa. A la part muntanyosa hi ha valls recloses on es mante la vida rural amb conreus als fons i boscos d'alzines, roures, pins, verns i pollancres als vessants, amb petits veïnats i masies esparses.

El clima és típicament mediterrani, amb temperatures suaus, estius secs i pluges abundants la resta de l'any. Com en altres zones de les comarques gironines, hi són habituals els vents freds i secs de la tramuntana.

Plaça Major de Banyoles

AZS10-PLA DE L'ESTANY.indd 7 26/09/12 17:54

L'ESTANY DE BANYOLES

Aquest és el lloc més conegut de l'anomenada conca lacustre de Banyoles, un sistema natural únic a tot el país que es caracteritza per la riquesa ambiental i paisatgística, amb un valor científic reconegut mundialment. A més de l'estany, aquesta conca inclou altres indrets d'importància: l'estany intermitent conegut com a Platja d'Espolla, les surgències del Pla d'Usall i el salt de Martís o d'Espolla (itinerari 10), els estanyols de la vall del Campmajor, els estanyols de la Puda i el bosc i les coves travertíniques de les Estunes (itinerari 4).

L'aigua, doncs, esdevé l'element fonamental en la formació d'aquests espais naturals. L'estany de Banyoles constitueix un fenomen excepcional a Catalunya (itinerari 5), ja que es tracta d'un estany d'origen càrstic (alimentat per les aigües subterrànies provinents de la conca del Fluvià) i tectònic, al peu de la gran falla entre la plana empordanesa i les muntanyes de la Garrotxa. L'estany actual, amb forma de vuit irregular, ocupa una superfície de 107 hectàrees i és un dels més grans de la península Ibèrica. Antigament, però, aquesta comarca havia estat ocupada per altres estanys molt més extensos, dels quals són testimoni els dipòsits de travertins (roca d'origen lacustre) que es troben a Crespià, al Pla d'Usall/Martís i al pla de Mata. La llargada de l'estany és de 2.128 m, amb una amplada màxima de 775 m i mínima de 235 m. El fons és format per un conjunt de sis cubetes, que oscil·len entre els 10 i 45 m de profunditat. Desguassa al Terri, afluent del Ter, per cinc emissaris canalitzats que travessen Banyoles.

L'envolten un grup de set petits estanyols: el del Vilar (itinerari 5), unit per un canal a l'estany; el de la Cendra, d'aigües tèrboles pel llot de margues en suspensió que conté, i els estanyols Gros i Petit d'en Montalt (itinerari 4). Al nord-est, el de la Riera Castellana i el Nou, format l'any 1978, i al nord, el de Ca n'Ordis. També al nord hi ha l'estanyol intermitent conegut com a Platja d'Espolla (itinerari 10), format per petites surgències o bullidors, que només s'inunda en temps de fortes pluges. A la bellesa paisatgística de l'estany s'afegeixen uns valors ecològics del màxim interès.

PATRIMONI CULTURAL I HISTÒRIC

L'estany de Banyoles va ser declarat paisatge pintoresc l'any 1951, i el 1992 va ser subseu de rem dels Jocs Olímpics. A banda de l'estany, la comarca també és reconeguda pel seu considerable patrimoni cultural i històric. Així, convé ressaltar el parc de les coves prehistòriques de Serinyà, el parc neolític de la Draga, la vil·la romana de Vilauba o la famosa mandíbula de Banyoles.

Banyoles és cap de la comarca i s'estén per la riba sud-est de l'estany de Banyoles. Per saber-ne més d'arqueologia i prehistòria, cal visitar el seu Museu Arqueològic Comarcal, a la plaça de la Font, que ocupa l'edi-

AZS10-PLA DE L'ESTANY.indd 8 26/09/12 17:54

Can Bòlica, plaça Major de Banyoles

fici gòtic de la Pia Almoina. S'hi poden trobar col·leccions de materials prehistòrics procedents de Serinyà i Martís, una rèplica de la mandíbula de Banyoles i materials d'època ibèrica i romanovisigòtica. També conté elements arquitectònics i escultòrics romànics i gòtics, així com ceràmica dels segles XIV-XVII. Un altre museu que hi ha a Banyoles és el Museu Darder, a la plaça dels Estudis, creat el 1916 a partir de la donació del veterinari i taxidermista de Barcelona Francesc Darder i Llimona. A l'Espai Darder es recreen els antics museus de ciències naturals de finals del segle XIX i principis del segle XX, i a l'Espai d'Interpretació de l'Estany se'ns expliquen les característiques i particularitats de l'estany de Banyoles i la seva conca lacustre. La part antiga de Banyoles és formada per dos nuclis: la vila vella, al peu de l'antic monestir de Sant Esteve, i la vila nova, centrada per la plaça porticada del Mercadal, avui plaça Major, formada al voltant de la parròquia de Santa Maria dels Turers, on es continua celebrant el mercat cada dimecres. La fundació del monestir, que fou un centre actiu fins al 1835, es remunta a l'any 812, i el mercat està documentat des del 1086. El segle XIII marca l'aparició de diversos molins paperers i drapers. Els edificis de més interès monumental avui dia són seu d'algunes institucions culturals, com el cas ja comentat de la Pia Almoina, però també destaca la Llotja del Tint, edifici del segle XV, que servia per tenyir els teixits de llana, avui sala d'exposicions. També cal esmentar la Farga, un dels exemplars més ben conservats de farga catalana del territori.

D'altra banda, la resta de municipis del Pla de l'Estany tenen al seu terme municipal altres joies del passat, com ara castells, cases fortes i masies de gran valor arquitectònic i històric. Tampoc no cal oblidar la presència, més que remarcable, del romànic, amb prop de seixanta esglésies que comparteixen aquest estil. El patrimoni monumental del Pla de l'Estany és bàsicament d'època medieval, quan es constituïren els nuclis de població al voltant de parròquies rurals.

AZS10-PLA DE L'ESTANY.indd 9 26/09/12 17:54

La població de **Camós,** al sud del pla de Banyoles, té dos nuclis tradicionals: Sant Vicenç de Camós i Santa Maria de Camós. Antigues masies d'interès són el mas Noves (amb la petita església romànica de Santa Magdalena), la Sala de Camós, Can Basses o Can Pigem (itinerari 2).

El vast terme de **Cornellà del Terri,** a la vall mitjana del Terri, comprèn una sèrie de poblacions esparses, moltes de les quals mostren una bella arquitectura tradicional en esglésies i casals, com Borgonyà del Terri, Corts, Sords, Pujals dels Cavallers, Pujals dels Pagesos (itinerari 16), Palol de Farga, Sant Andreu del Terri, Rabós del Terri —amb un notable castell i pintures romàniques a l'església de Sant Cugat—, Santa Llogaia del Terri (itinerari 16) i masies aïllades.

Al nord de la comarca hi trobem **Crespià,** amb una destacable església d'origen romànic. Cal esmentar també Sant Miquel de la Roca, construït aprofitant un abric natural obert al cingle, que cau a plom damunt del riu (itinerari 11). Agregats: Pedrinyà i els veïnats de Portell i de Pompià, amb un important jaciment paleontològic.

Esponellà es troba a la dreta del Fluvià. En un turó que domina el riu hi ha les restes del castell (itinerari 11). L'església parroquial, dedicada a Sant Cebrià, té elements romànics i gòtics. Cal destacar el magnífic pont medieval sobre el Fluvià i el paratge de la central elèctrica de Martís (itinerari 10). Agregats: Centenys i Vilert (itinerari 13), veïnats de les Anglades i de Martís, amb la notable masia de Can Bofí de la Torre.

Fontcoberta és format per un petit agrupament centrat per l'església parroquial de Sant Feliu, la Casa de la Vila i l'antiga masia de Can Pujol. Agregats: Melianta, Vilavenut i Espasens, i el veïnat de la Farrés que manté el tipisme antic. A prop hi ha l'esglesiola romànica de la Mare de Déu de la Font (itinerari 12).

La població de **Palol de Revardit,** que és a l'extrem sud de la comarca, conserva en el seu nucli antic l'església d'origen romànic dedicada a sant Miquel, part del castell medieval i una torre del recinte fortificat (itinerari 1). Agregats: la Mota, Riudellots de la Creu i els veïnats de la Banyeta i de la Beguda.

A la riba oest de l'estany hi tenim **Porqueres,** amb la magnífica església romànica de Santa Maria, en un indret d'especial bellesa, a escassa distància de l'estany de Banyoles (itineraris 5 i 6). Per l'ampli terme trobem una sèrie de masies i veïnats. Mata, al sud de Banyoles, forma avui gairebé un continu amb la ciutat (itinerari 16). Més a ponent trobem Miànigues i, a la plana nord de l'estany, Usall. Al nord, a la serra de Can Ginestar (itinerari 7), hi ha Merlant, i més al sud, dalt de la serra de Sant Patllari, trobem la petita capella dedicada a aquest sant (itinerari 4). També Pujarnol, amb una masia fortificada, l'església de Sant Cebrià i un dolmen a les rodalies (itinerari 3). Al sud-oest de l'estany hi ha el bosc i coves travertíniques de les Estunes, d'un gran interès geològic i paisatgístic (itinerari 4).

AZS10-PLA DE L'ESTANY.indd 10 26/09/12 17:54

SITUACIÓ I RELACIÓ DELS RECORREGUTS

1. De Palol de Revardit a Sant Martí de la Mota
2. De Santa Magdalena de Noves al serrat de Cal Gall
3. De Pujarnol al puig de Comaestremer
4. De Banyoles al puig de Sant Patllari
5. Pels volts de l'estany de Banyoles
6. De Santa Maria de Porqueres a puig Clarà
7. Un tomb per la serra de Can Ginestar
8. Santa Maria del Collell i serra de Ventatjol
9. De Serinyà al puig de Ca n'Hortós
10. Voltant pel pla de Martís sortint de Melianta
11. Anant de Crespià a Pedrinyà
12. Sortint de Melianta cap a la serra del Bon Aire
13. Anant de Vilert a Orfes
14. De Vilademuls a Sant Marçal de Quarantella
15. De Sant Esteve de Guialbes a Sant Mer d'Olives
16. De Mata a Santa Llogaia del Terri
17. De Medinyà a Sant Mer d'Olives

AZS10-PLA DE L'ESTANY.indd 12 26/09/12 17:54

Itinerari • 1

De Palol de Revardit a Sant Martí de la Mota

Veïnat de Can Pedrers • el Revardit • Clot de la Comellassa • urbanització de Montbó • puig de Sant Dalmau • Bosc Gran • Can Bufarol • Can Vila

Descripció

Interessant recorregut per un entorn privilegiat que suma història i paisatge a través d'uns camins engrescadors que val la pena de conèixer i gaudir. La ruta proposada comença i acaba a Palol de Revardit, encara que es pot començar a Sant Martí de la Mota.

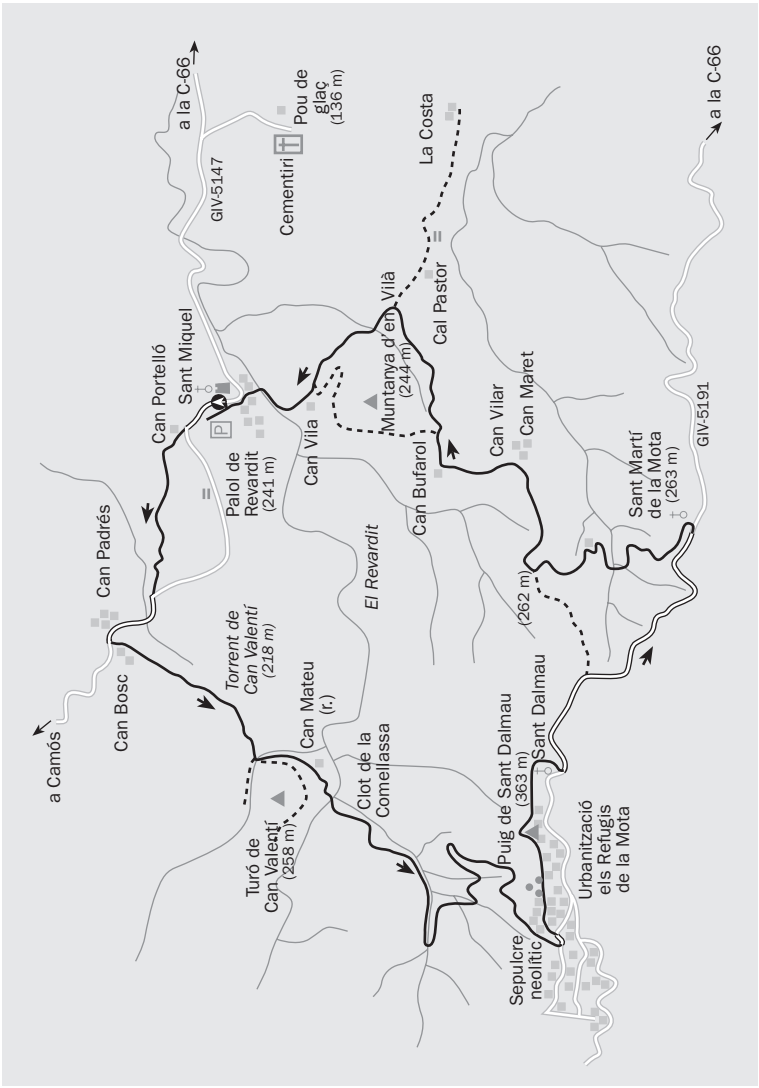
Itinerari

- **Distància:** 14,45 km.
- **Temps esmerçat:** 3 h 45'.
- **Cota màxima assolida:** 367 m.
- **Desnivell acumulat:** 323 m.
- **Punt de sortida i retorn:** Palol de Revardit.
- **Com s'hi arriba:** Cal deixar l'autovia Banyoles-Girona per agafar la carretera comarcal que ens portarà a Palol de Revardit, i de passada deixarem a l'esquerra el trencall que duu al pou de glaç.

0 h (141 m). Palol de Revardit és el cap del municipi i allà on es concentren la majoria dels seus habitants**.** Sortim de davant del castell de la població, caminant carretera amunt. Al cap de 5', sortim a la dreta per un camí de terra que duu a Can Portelló, i de seguida arribem a una cruïlla de camins. Continuem pel principal, que baixa entaforat dins l'espessor vegetal, i tot seguit sortim a vorejar un conreu. El camí s'eixampla i s'enfila fent giragonses bosc amunt. Finalment ens afegim a la carretera GIV-5147, provinent de Palol de Revardit, que seguirem per poc temps.

25' (173 m). Som al veïnat de Can Padrés, dins el terme de Camós (al mapa ICC, Pedrers), on veiem aquesta emblemàtica pairalia a l'esquerra, reconstruïda diverses vegades, que té uns orígens molt antics. La voltem pel darrere i seguim una pista forestal, deixant enlairada a la dreta la masia de Can Bosc. Ara la ruta, que va ascendint de manera suau entremig de l'alzinar, arriba a una derivació que fa costat amb una plantació de nogueres (12', 218 m) i seguim recte amunt pel camí de la dreta. A prop

AZS10-PLA DE L'ESTANY.indd 14 26/09/12 17:54

Palol de Revardit

AZS10-PLA DE L'ESTANY.indd 15 26/09/12 17:54

El vèrtex geodèsic del puig de Sant Dalmau (367 m)

trobem un trencant de camins amb una senyalització cap a Palol de Revardit. Agafem el que baixa a l'esquerra i, després de passar el sot del torrent de Can Valentí, trobem un altre trencant. Ara seguim el que té una balisa de BTT, anem remuntant aquest torrent i passem tot seguit Can Mateu, distanciat a l'esquerra i en estat d'abandó. A continuació dels antics cultius d'aquest mas, voregem una pineda de repoblació i ens acostem al Revardit en una corba que fa el camí. El creuem d'una gambada a cobert dels plàtans que ombregen aquest indret humit.

50' (170 m). Passat aquest riuet tenim per endavant un trajecte forestal realment bonic, tot ascendint suaument per un camí, antany de pas important, que ondula al ritme de les característiques del terreny obac i feréstec. La nostra ruta remunta força estona la ubèrrima fondalada que drena el torrent del Clot de la Comellassa. El camí va serpentejant muntanya amunt mentre gaudim d'una vegetació abundosa i variada, travessant a estones grups de castanyers joves, fins que assolim el fil carener de la muntanya de Sant Dalmau (30', 334 m). Hem anat a sortir en l'àmbit de la urbanització dels Refugis de la Mota, al carrer de Sant Dalmau, límit nord de les darreres edificacions que s'escampen pel vessant de migjorn. Aquesta és una urbanització força gran, perduda al mig de la muntanya, que en la seva major part pertany al poble de Montbó, del municipi de Canet d'Adri. Tombem amunt a mà esquerra pel carrer esmentat, que segueix el límit de les comarques del Pla de l'Estany i el Gironès. Al cap de poc veurem molt a prop, a l'esquerra de la ruta, el sepulcre neolític del Turó de Sant Dalmau, del tipus de galeria catalana (III mil·lenni aC). Fem una mica més de camí per arribar al replà que culmina la muntanya.

1 h 50' (363 m). Ja som al puig de Sant Dalmau, altrament dit turó de la Mota o turó de Montbó. A la mateixa vora del vial tenim la

AZS10-PLA DE L'ESTANY.indd 16 26/09/12 17:54

pilastra d'un vèrtex geodèsic de primer ordre que culmina el puig a 367 m, amb unes petges de ferro per pujar-hi. Enlairats per damunt del nivell del mantell boscós, es gaudeix d'un paisatge extens i variat de grans contrastos, llarg de detallar. Continuem per aquest camí veïnal asfaltat, que efectua un marcat revolt descendent i seguidament planeja un tram. Quan fa una forta girada a la dreta (3', 341 m) el deixem per seguir endavant per un accés ample, fent costat amb la tanca metàl·lica d'una propietat. Més enllà continua un corriol fressat bosc endins, que aviat ens farà arribar a l'oratori de Sant Dalmau Moner, en una clariana (348 m). És una modesta capella dedicada a aquest sant, nascut a Santa Coloma de Farners. Un cop l'hem deixat enrere, el camí continua com a viacrucis davallant decididament fins a sortir a la carretera de la urbanització (5', 318 m). La seguim de baixada passejant tranquil·lament durant 1,5 km, mentre la zona densament arbrada constitueix el principal referent del paisatge circumdant.

2 h 25' (263 m). Arribem a Sant Martí de la Mota, paratge amarat de quietud i harmonia, ric en espais naturals d'un alt valor paisatgístic, antic centre espiritual d'un conjunt de masies esparses. L'esvelt campanar de planta quadrada destaca per la seva elegància i senzillesa. En aquest indret es té una vista esplèndida cap a la banda de la Mare de Déu del Mont, muntanyes de l'alta Garrotxa, diferents pobles de la comarca i fins a la serralada pirinenca. El temple de Sant Martí de la Mota, d'origen romànic reformat, ja citat el 1058, té la portalada del segle XVII i les capelles del 1729. Amb tot, el conjunt manté força bé la seva estructura originària, que li dóna aquest encant d'antigor. Després de la visita marxem fins al final de l'esplanada aparcament, a l'encontre d'una pista que es nota fressada. L'anem baixant i en un revolt veiem una gran casa ruïnosa, darrere de la qual hi ha una cisterna amb pou (21', 242 m). Posteriorment es van passant els camps d'aquest mas, que es barregen amb retalls de bosc, i després d'avançar una estona en pujada sostinguda abordem una pista travessera que serpenteja entremig d'una carena boscosa.

2 h 52' (262 m). Seguim a mà dreta aquest antic camí traginer eixamplat, tot davallant per un territori eminentment forestal atapeït d'alzines (aulines, per a la gent de la contrada) i pins molt alts. Al cap de 13' trobem el trencant a la dreta que duu a Can Vilar. Nosaltres seguim avall per la pista principal i ens acostem a Can Bufarol (7', 227 m), un bon exemple de masia encara habitada i amb una horta ben cuidada. A la llinda de la porta hi ha gravada la data de 1791. Més avall coincidim amb una pista que ens ve per la dreta vorejant els camps de Cal Pastor (12', 170 m). Seguim avall i creuem el torrent que delimita per llevant l'extens pla conreat de la Coromina, on ja albirem el conjunt aturonat de Palol de Revardit. Passem Can Vila (turisme rural) poc abans de trobar el passallís sobre el Revardit als afores del poble (16', 134 m). Sense creuar-lo, podem agafar un corriol vora el corrent, entremig d'una filera de plàtans. S'arriba a una molt antiga passera amb lloses

AZS10-PLA DE L'ESTANY.indd 17 26/09/12 17:54

Sant Martí de la Mota

de pedra que permet creuar el riu i enfilar un carreró que ens fa sortir davant del conjunt del castell, al bell mig de la població.

3 h 45' (141 m). Aquest castell medieval és l'origen i emblema de Palol de Revardit. Bastit estratègicament en una petita elevació, no conserva la seva estructura original, ja que fou convertit en masia en un moment de la seva historia. Tot i això, impressiona, amb la seva espectacular torre gòtica de planta quadrada, de considerable amplada, que s'enlaira davant mateix de la parroquial de Sant Miquel, situada dins del recinte del castell. Aquesta església, d'origen romànic, fou reformada durant els segles XVII i XVIII, i d'aquesta manera la veiem ara. Un cop acabada l'excursió i deixant el poble, un trencall senyalitzat a la dreta mena al pou de glaç, a uns 500 metres. En bon estat de conservació i ben restaurat, es troba dins un ombrívol ambient boscós d'aulines.

AZS10-PLA DE L'ESTANY.indd 18 26/09/12 17:54